

# DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, EGY ÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTŐZSÁK 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

**FELVÉLŐ SZERKESZTŐ:**  
**FARKAS LAJOS.**

**SZERKESZTŐSÉG:** NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓHIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

SZERDA

XXVI. ÉVFOLYAM 105. SZÁM.

DEBRECEN, MAJUS 9.

## Hibás okoskodás

Ha alaposabban meggondoljuk, igazán vitatható még az a sokszor hangoztatott tétel, hogy a Bethlen-kormány sikertelenül megteremtette Magyarországon a lelkek konszolidációját. Nem vagyunk olyan követelők, hogy ezalatt az állampolgárok teljes és általános megelégedettségét kívánjuk érteni, noha magától értetődő, hogy a lelkek konszolidációjához a gazdasági jólét, vagy legalább is a megélhetés bizonyosságának némi foka is szükséges lenne. Lelki konszolidáció alatt megelégednénk az- zal, hogy az állam vezetői olyan ügy- mint a polgárok az élet politikai, gazdasági és más jelenségeit olyan nyugalm- mal vennék szemügyre, amely biz- tosítaná az államhatalom tárgyilagos döntését és a közvélemény tárgyilagos állásfoglalásának lehetőségeit. Ez per- sze nem zárna ki azt, hogy vélemény- eltérések legyenek, hanem épen az el- lenkező véleményeknek azt a fair küz- delmét jelenthetné, amelyben az igaz- ságnak döntő ereje van a közvélemény kialakulásában és az államhatalom dön- tésében is.

Azt, hogy ez az ideális állapot még nem érkezett el, a kormány is mondja, rendezes olyankor, amikor valamit nem akar megadni, szólván: „ennek s annak az ellenzéki kívánságnak a teljesítésére még nem konszolidálódtak eléggé a lelkek a forradalmak és ellenforradal- mak óta.” Anélkül, hogy ezzel a felhi- vatalos és unos-untalan hallott megállá- pitással most polémiába óhajtanánk bo- csátkozni, meg kell mondanunk, hogy nemcsak az egyszerű polgárok körében keresendő a lelkek konszolidációjának szempontjából a hiba. Annnyira nemcsak ott, hogy a lelkek konszolidációjának hiányát épen a kormányon lévőknek a cselekedeteiből kell néha megállapíta- ni. Bizonyára a polgárság lelki kon- szolidációjának a hiányát onnan konstá- tálják, hogy vannak a zavaros időkben fennmaradt téveszmék, amelyek bizony- os kérdésekben befolyásolják a köz- vélemény döntését, megfosztják annak a lehetőségétől, hogy a józan megfont- olás alapján alakuljon ki és így kézzel- fogható tervedésekre vezet. Ha azon- ban ez a kritérium a lelkek konszoli- dalatlanságának, mit szólunk akkor, amedőn a zavaros időkben eluralkodott téveszmék, hibás okoskodások ma is megnyilvánulnak a kormányon lévők rendelkezéseiben? Mit szólunk ahoz, hogy például a belügyminiszter még ma is azzal az ellenforradalomból ismert módszerrel akar megszüntetni bizonyos életjelenségeket, hogy egyszerűen megtiltja, hogy nyilvánosságra kerüljen- nek?

Azról a rendeletről van szó, amely a gazdasági helyzet és bizonyosan pszi- chikai tényezők hatása alatt keletkezett öngyilkossági járványt úgy akarja el- fojtani, hogy megtiltja az öngyilkossá- gokról irt hírek sajtóban való leközlé- sét. Nem is kell a Hatvany pör, magá- tól eszünkbe jut, hogy az ellenforrada- lom éveiben az akkori idők atrocitá- saival kapcsolatban megrovást megro- vásra kapott a sajtó, mert leközlölte a merényletekről szóló híreket. Annnyira ment a sajtóellenes kampány, hogy csaknem komolyszámú menő politiku- sok is nagyobb bünnel kezdték tekin- teni az ellenforradalmi kilengések nyil- vánosságra hozását, mint elkövetési- ket. Nos, az öngyilkossági rendeletről beszélve nem is olyan erőszakolt az összehasonlítás az akkori nem hivata- los és a mostani felfogás között. Az atrocitás talán megszűnt bűn lenni, ha nem irták meg? És az öngyilkosság megszűnik öngyilkosság lenni, ha a

nyilvánosság nem kap hírt róla? Való igaz lenne az, hogy az emberek pusztá hiuságból öngyilkolják magukat, csak- hogy nevük megjelenhessen a napilapok hasábjain? Önérzetükben sértett, vagy szerelmi bánatos kis cselédek a négy- soros rendőri hírt, szereplő közéleti emberek haláluk részletes leírásáért ké- pesek lennének eldobni maguktól az életet? Kedves polgári megélhetést él- vező és kellemes otthonnal, családi élet- tel megáldott olvasó, vajjon ön hajlandó lenne elválni a torkát, csakhogy más- nap az ország minden lapja megírja, hogy milyen nagyot sikított felesége öngyilkos, amikor önt véreből fetren- genni látta? Vagy pedig az öngyilkos- ságra hajlamos intelligens részére nem elriasztó gondolat-e az, hogy haláluk, öngyilkosságuk oka majd a legszele- sebb nyilvánosság elé kerül?

Kik azok, akik számára a halálhoz vonzó erőt jelent a „szép temetés”, vagy a színes nekrológ? Alighanem csak a kis cselédek, az egészen apró emberké, akiknek pedig „szép teme-

tés”, színes elparentálás amugy sem jut, hanem csak három-négy soros hí- recske, egyszerűen intézve el halálukat a szokásos sablonnal: „szerelmi báná- tában nyult a marólug után”, „kilátás- talan anyagi helyzete adta a kezébe a kötelet”.

Használ-e valamit tehát az öngyil- kossági járvány ellen ez a sajtót hiába korlátozó rendelkezés? Aligha, azon ki- kívül, hogy iskolakönyvek számára na- gyon alkalmas példa a hibás okosko- dásra, az életre figyelőknek pedig arra az érdekes megállapításra, hogy egy zavaros időkből fennmaradt hibás okos- kodás, téveszme, miként uralkodhatik el annyira, hogy már belügyminiszteri rendeletek indokolásaként is jelentke- zik. Ami bizony nem válik diesőségére sem annak az elvnek, hogy a logika mindenekfelett uralkodó hatalom, sem pedig a lelki konszolidációnak. Pedig a jelenségek higgadt és tárgyilagos szem- lélete nemcsak szükséges erénye, ha- nem elengedhetetlen kelléke a helyes kormányzásnak.

## Kiutasították Carol román trón-örökösét Angliából

**Maniu Bukarestben**

B u k a r e s t, május 8. A nemzeti pa- rasztpárt vezére, Maniu Gyula hétfői éjjel 11 órakor Popovics Mihály, a párt egyik alvezérének kíséretében Buka- restbe érkezett.

**Maniu automobilon jött Gyulafehé- várról, utközben a csendőrök négy- ziben is feltartóztatták.**

de a kormányhatóságok intézkedésére visszavonultak és az ellenzéki vezér — miután állítólag két óra hosszat időzött Brassóban — nyugodtan folytathatta utját a főváros felé.

A nemzeti parasztpárt végrehajto bi- zottsága ma délelőttre ülést hívott ösz- sze, amelyen a párt további taktikáját fogják megvitatni. Ez az ülés fog dön- teni abban a kérdésben is, vajjon a gyulafehérvári parasztkongresszus ha- tározatait Maniu személyesen nyújtja-e át a régensnácának, avagy pedig a nemzeti parasztpárt valamelyik másik tagja.

**Károly herceget kiutasítják Angliából**

L o n d o n, május 8. Károly volt ro- mán trónörökös puccskísérletének ha- tása alatt illetékes kormánykörök a teg- napi nap folyamán több bizalmas meg- beszélést tartottak, amelyen a puccs- kísérelt következményeit vitatták meg. Joynson Hicks belügyminiszter a késő esti órákban rendeletet adott ki, amely- nek értelmében

**Károly hercegnek haladéktalanul el kell hagynia Angliát.**

A belügyminiszter utasítására azonnal több rendőrtisztviselő ment ki a her- ceg oak-hursti villájába, hogy átadja neki a belügyminiszter végzését.

**Károly azonban nem tartózkodott a villában.**

mert még délután Londonba ment, ahol egy mozgósínház előadására váltott jegyet.

A belügyminiszter kiutasító végzését a volt trónörökös ily körülmények kö- zött csupán a késő éjszakai órákban kapta kézhez, amidőn éjjel után haza- érkezett villájába.

A herceg kiáltványának kinyomása a londoni lapok közlése szerint csupán szombaton este kezdődött meg. A kiált- vány szövegét a herceg ugyan már na- pokkal ezelőtt elkészítette, nem sikerült azonban nyomdát találnia, amely vál- lalta volna a kiáltvány kinyomását. Az

első kefelenyomatok csak este kilenc órára készültek el s mire az első példá- nyok a croydoni repülőtérre értek.

**a kibérelt két angol repülőgépet már lefoglalták a hatóságok,**

amelyek időközben tudomást szereztek a herceg szándékáról. A megrendelt kétszázézer példány éjjel egy órára ké- szült el s Károly herceg ekkor úgy in- tézkedett, hogy egyik legbizalmasabb angliai barátja, Heathcote vigye a ki- áltványokat Európába. Heathcote va- sárnap reggel indult el a kiáltványokkal a kontinensre, utjának tulajdonképeni célja azonban egyelőre még ismeretlen. Heathcotet egy ismeretlen férfi kíséri utjára.

**A román kormány „önszántából nem kapitulál”**

B e l g r á d, március 8. Bukarestből jelentik a lapok:

**A kormány kommunikét tett közzé, amelyben kijelenti, hogy önszántából nem fog kapitulálni a parasztpárt előtt.**

## A ítélőtábla négy évi fegyházza, hatezer pengőre szállította le Hatvany Lajos báró büntetését

**A bíróság csak egy cikk miatt mondta ki bűnösnek Hatvanyt — A tábla nem helyezte szabadlábra, hanem további fogvatartását rendelte el**

Ma délelőtt folytatták Hatvany La- jos báró perének felebbviteli tárgyalá- sát. Degré Miklós, a tábla elnöke meg- nyitja a tárgyalást, utána feláll a fő- ügyész és kijelenti, hogy a bizonyítás kiegészítésére vonatkozóan nincs indít- ványa, de bejelentést tesz az elévülés kérdésében. Hatvany védője áll most fel és a bizonyítás kiegészítésére vonat- kozólag teszi meg indítványát.

— Először tessék azoknak a bizonyí- tási indítványoknak helyt adni, amelye- ket a törvényszék minden indokolás nél- kül elutasított. Másodszor tessék meg- engedni, hogy Hatvany Lajos „Dass verwundete Land” című könyvét becsa- toltjam.

Ezután röviden ismerteti a védő Ha- tvany könyvének ajánlását. „Kolozsvar városának, Segesvár tömegsírjának, — Nagyszalontának, Komáromnak, a nagy- cenki kápolna sírjának, a pozsonyi csip-

## „Lemondásom erkölcsileg nem érvényes”

L o n d o n, május 8. A Daily Mail sir Percival Phillips tollából Károly-interjút közöl, amelyben Károly kijelenti, hogy minden az ő saját iniciatívájára történt, miután meg van győződve arról, hogy csakis ő teremthet rendet Romániában és csakis ő akadályozhatja meg a vér- ontást. A továbbiakban bizonyítja, hogy

**nem mondott le a trónról és kizáró- lag politikai intrikák áldozata. Jo- gilag szólva, aláírta ugyan a le- mondó nyilatkozatot, de ez erköl- csileg nem érvényes.**

**Nagy csapattek vonulnak fel Romániában és Erdélyben**

B u d a p e s t, május 8. Ma délben 12 óra előtt néhány perccel érkezett Buda- pestre a keleti pályaudvarra a bukaresti gyorsvonat. Három nap óta tudvalevő- leg

**megszűnt a telefon és távirati ösz- szeköttetés Románia és a külföld között.**

ugy, hogy a legkülönbözőbb hírek lát- tak napvilágot a világsajtóban a mos- tani romániai események lefolyásáról.

A Bukarestből érkezett vonat néhány utasa és a vasut személyzetének né- hány tagja elmondja, hogy a bukaresti gyors az egész utovonalon nem találko- zott sehol felvonuló paraszttokkal.

— Romániában teljes csönd van, — mondja mindenki — azt azonban hozzá- teszik, hogy ez a csönd a vihar előtti nyomot csendre emlékeztet. Igen érde- kes az utasok és vasutasok beszámolója arról, hogy

**egész Romániában mindenütt nagy katonai készütséggel várják az esetleges eseményeket.**

Mindenütt nagyszabású csapattektek vonulnak fel, mindenütt erősen felgye- verzett katonaságot látni.

L o n d o n, május 8. Reuter. A Károly herceghez intézett felszólítás szerint a herceg jelenléte Angliában már nem kívánatos, mert ő és barátai- nak tevékenysége bájba keverhetné az Angliával barátságos viszony- ban levő Romániát.

Károlyt udvariason felszólították arra, hogy meghatározott időn belül hagyja el az országot.

késfalu palotának, a pirosra izzott kály- hának a nagyváradi kis redakcióban ajánlom ezt a könyvet.”

A védő kérte ezután a külügyminis- térium tisztviselőinek kihallgatását arra vonatkozólag, hogy Hatvany Lajost a kisanant egyes államaiból milyen körü- lmények között és miért utasították ki. Hatvany Lajos — folytatja a védő —

**a kommunizmus alatt maga és csa- ládjá életének kockázatásával nagy szolgáltatást tett a hazának és a polgári társadalomnak, erről Roma- nelli olasz ezredes és társai tudnak a legjobban.**

Az ő kihallgatásukat kérte a védelem az első fokon, de ezt a kérelmet elutasították.

Több irat beszerzését kéri a védő, majd előterjeszti bizonyítékait, amely szerint Szilágyi Lajos képviselő egyik parlamen- ti beszédének felolvasását kéri, majd Ap- ponyi Albert gróf több beszédéből idéz.

Ezután áttér Wedgwood angol ezredes szerepére, akiről Andrassy Gyula a nemzetgyűlésen egyik beszédében azt mondta, hogy mulasztás volna neki nyilvánosan köszönetet nem mondani a magyar nemzet nevében. Wedgwood ezredes az angol parlamentben interpellált és a nemzetközi jog nevében tiltakozott a jövételi kötelezettség ellen és kiméletelet követelt Magyarország számára.

A bíróság zárt ülésen ismertette azokat a detektivjelentéseket, amelyeket a bécsi követség által a kormányhoz és a külügyminisztérium által az ügyészséghez juttattak el.

Bethlen István miniszterelnök a hasonló nyomozás utján készült detektiv-jelentésekről megállapította, hogy koholt tényekről hamis bizonyítékok tartalmaztak.

Különböző tanukkal és iratokkal kívánom bizonyítani — mondja a védő —, hogy Hatvany Lajos a kommunisták elől szökött meg Magyarországból.

A védő pontonként sorolja elő bizonyítási anyagát és a bizonyítási szándékolt tényeket. Alaposan és hosszan bizonyítja, hogy

**Hatvany Lajos báró minden politikai és irodalmi tevékenységében hazafias embernek bizonyult, aki nagy összeköttetéseit a magyar revízió érdekében használta fel,**

amiért épen a kisantant államok kitiltották országukból. Minden tekintetben magyar érzésének adott kifejezést.

**A külföldön épen túlzó nacionalista ismerték Hatvanyt.**

Nagy írók és politikusok leveleit mutatja fel, amelyekben ezek mind úgy nyilatkoztak Hatvanyról, mint aki szíve egész melegével szerette hazáját és azért küzdött szóval és írásban. Ismertetni kívánja az erdélyi magyar írók írásait és leveleit Hatvanyról, amelyekben

**mind magyar hazafisága mellett tesznek tanúságot.**

A védő előterjesztése után a főügyész állott fel és azzal az érveléssel, hogy a felolvasni kívánt levelek és nyilatkozatok nem perrendszerű bizonyítékok és az ügy előbbrevitelére nem bírnak hatással, kérte, hogy a bizonyítás kiegészítését ne rendelje el a bíróság.

Hatvany Lajos bárónak adta meg ezután a szót az elnök, aki szintén kérte a bizonyítás kiegészítésének elrendelését és hivatkozott arra, hogy mindeddig csak azokat az írásokat olvastatták fel, amelyek tőle távol állanak és ellene bizonyítanak, az ő írásait, amelyek mellette szólanának, nem engedik ismertetni.

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza, amely után az elnök ismét megnyitja a tárgyalást és kihirdeti a tábla határozatát, amely szerint

**a bizonyítás elrendelése iránt előterjesztett indítványt teljes terjedelmében elutasítja.**

Ezután a főügyész áll fel és megkezdi vádbeszédét, amelyben súlyos megállapításokkal és a vád erősítését célzó csoportosítással igyekszik Hatvany bűnösségét bizonyítani és egyéniségét, mint hazafiatiatlant beállítani.

A vádbeszéd után az elnök szünetet rendel el és a tárgyalás folytatását délután öt órára tűzte ki.

**A védőbeszéd**

Délután öt órakor kezdte meg védőbeszédét Baracs Marcel dr. Beszédének első része fél nyolcig tartott, majd rövid szünet után beszédét kilenc órakor fejezte be. Hatalmas jogi érvekkel is alátámasztott beszédében elsősorban azt bizonyította, hogy

**Hatvany ügye sajtóvétség**

és annak ellenére, hogy külföldi lapokban jelentek meg a cikkek a magyar sajtótörvények elbírálása alá tartoznak.

Polemizált a főügyéssel. Kérte, számoljon be, honnan vette azt az állítását, hogy

**a kommunizmusban Hatvany Lajos autón járt,**

mert e kijelentés szerint Hatvany Lajos cimboraságot tartott fenn a kommunistákkal, holott Hatvany autója el volt rekvirálva. Felkéri a tanácsot, hallgassa

ki erre vonatkozóan tanuként Halász főügyészt. Ezután áttért az 1918-as forradalom ismertetésére és ennek során így szólt:

**A forradalomban az egész hivatalnoki kar a népköztársaság mellé állt s a bírák is, mint ilyenek hozták meg ítéleteiket,**

az ügyészség most ezen népköztársaság tagjai ellen emel vádat, holott akkor mindenki gondolkodás nélkül behódolt a vezetőknél. Hatvany Lajos magyarságát igazolja az a körülmény is, hogy mikor 1918-ban a magyar kormány békedelegációja, amelynek Hatvany Lajos is tagja volt, Belgrádba akart utazni, hogy a kisantant képviselőivel konferenciára üljön össze, a delegáció utjának biztosítására maga József főherceg irt levelet Kövess tábornoknak, amelyben felkérte a delegáció tagjai testi épségének védelmére. Baracs a levelet a tanács asztalára helyezte. A továbbiak során bizonyította, hogy

**tulajdonképpen nem forog fenn nemzet rágalmazás.**

Védőbeszédét azzal fejezte be, hogy fanatikusan bizik abban, hogy a bíróság Hatvany Lajost felmenti az ellene emelt vád alól.

Az utolsó szó jogán Hatvany Lajos is felszólalt:

— Tudom — mondta —, hogy vannak hibáim és bűneim, ezekért vállalok minden felelősséget. Tudom, hogy az én liberálisom nem tudott megbarátkozni az óvatos és diplomatikus politikácsinálással és nem tudta felfedezni a valóban jelentkező konzolidáló akaratot, de azt a vádat, amely három hónappal ezelőtt hangzott el ellenem, hogy hazaáruló vagyok, az ellenséggel cimboráltam, vissza kell utasítanom. Nincs olyan megoldás, amelyet szívesen ne vállalnék, hogy a magyar életbe vissza térhessek.

## A képviselőház részleteiben is elfogadta a kultusztárca költségvetését

### Felszólalások hangzottak el felekezeti torzsal-kodások, a numerus clausus, a levante intézmény ellen

Budapest, május 8.

Zsitvay Tibor elnök 10 óra 10 perccor nyitja meg a képviselőház mai ülését. Napirend szerint a kultusztárca költségvetésének részletes tárgyalása következik.

Barabás Samu beszédében Klebelsberg kulturpolitikáját méltatja.

Pakots József: Senki sincs itt, sem a miniszter, sem az államtitkár.

Esztergályos János: Hátamegett kénytelenek dicsérni a minisztert.

Barabás Samu: A kulturális kérdéseket nem szabad felekezeti szempontból mérlegelni. Mindenki ott imádhatta az Urat, ahol akarja.

Farkas Géza kormánypárti képviselő élénken helyesli: Ugy van! Ugy van! Legyen már vége a felekezeti torzsal-kodásoknak!

Barabás Samu: A legkisebb felekezeti széthúzás az ország örök halálát jelenti. Gondoskodjék a kormány az 1848:XX. tc. végrehajtásáról, hogy az egyházi művelődést jobban elősegíthessék.

A tanács ezután tanácskozára vonult vissza.

### Az ítélet

A tábla a késő éjjeli órákban hirdette ki az ítéletet a Hatvany Lajos bűnpörben, amely szerint

**Hatvany Lajost bűnösnek mondta ki az ellene emelt vádakban és ezért 4 évi fegyházra ítélte, mint főbüntetésre, háromszor 2000 pengő mellék büntetésre, 250 ezer pengő vagyoni kártérítésre és politikai jogainak 10 évi elvesztésére.**

Az ítéletábról csak egy cikk miatt mondta ki a bűnösséget és pedig azért, amelynek címe „Magyar levél a magyarokhoz”. A „Válaszúton”, „Reszketett haragjában”, „Hazám, hazám” című cikkekben csak vétséget állapított meg a tábla és a „Közbeszólás” című cikk miatt emelt vád alól felmentette, mert megnyugtatóan nem látta bizonyítva Hatvany tagadásával szemben, hogy ezt a cikket ő írta. A három cikk miatt a bűnösséget azért nem állapította meg, mert a bűnösséghez az kellene, hogy a cikkekben idegen hatalmaknak fegyveres beavatkozásra alkalmas kitételei legyenek.

Az ítélet ellen Halász Lajos dr. főügyész semmisségi panaszt jelentett be, azokban az esetekben, ahol a tábla büntetett helyett vétséget állapított meg azért, mert a vagyoni károsszeget leszállította. Novák Elemér dr. csatlakozott a főügyész semmisségi panaszához, Hatvany Lajos és Baracs Marcell dr. védő ugyan-csak semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet súlyossága és a vagyoni kár megállapítása miatt.

Baracs védő Hatvany szabadlábrahelyezését kérte, a főügyész ellenzte az indítványt, a tábla úgy döntött, hogy a vizsgálati fogságot továbbra is fentartja.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló  
25 példány után következő hárommal számmal kezdődő szelvény és  
**1 pengő**  
lefedezte ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság KOLCSONKÖNYVTÁRÁT.

105. számú szelvény

Klebelsberg kultuszminiszter: Igen komoly lépést tettünk abban az irányban, hogy izraelita polgártársaink magukra nézve a törvényt sérelmesnek ne tarthassák.

Bródy Ernő: Ilyen törvényt nem lehet fentartani.

Simon András: Majd el lesz törölve! Czettler Jenő: A miniszter szavait, amelyben az egyetemi tanárokról mondott kritikát, a sajtó kiélezte. (Zaj és mozgás a Ház minden oldalán.)

Fábián Béla: Már megint a sajtó a bűnös!

Czettler Jenő: A miniszter szavaival ellentétben megvédi a tanári kart, hiszen a miniszter maga is csak törpe minoritásiól beszélt.

Fábián Béla a következő felszólaló. Amerikában Kossuth Lajosnak olyan kultuszával találkozott, amely magyar méretek szerint elképzelhetetlen. Az amerikai történetkönyvekben négy oldalon keresztül tanítják Kossuth Lajos életét és működését.

Borbély-Maczkó Emil kijelenti, mint a MOVE elnöke, hogy a MOVE csak a sportnak él és semmiféle politikai működést ott nem tűr.

Farkas Géza lovaslevente meg szervezését sürgeti a népies lovasport terjesztése és a lötenyésztes érdekében.

Pakots József arról beszél, hogy a testnevelés állami és társadalmi feladat ugyan, de elsősorban állami. Mindegy, hogy hol építik fel a nemzeti Stadiont, de építsék minél előbb.

Kéthly Anna a levantekérdéssel foglalkozik. Ez az intézmény kicsúszott a kultuszminiszter kezéből. A levanteintézménnyel szemben az országban nincs meg az a nyugodt hangulat, amely itt a képviselőházban megnyilvánul. Nagy elkeseredés mutatkozik azzal a szellemmel szemben, amely a levanteintézményből kiárad. Ha van valami jó a levanteintézményben, ez csak az az egy, hogy nagyon iossz.

Malasics Géza arról beszél, hogy mi teszi gyűlöletessé a levanteintézményt. Szadista egyének vágyainak nem lehet odadobni az ifjúságot. Bizonyítani tudja, hogy 21 éves fiukat bortal vertek végig az uccán. 18—20 éves ifjakat nem lehet pofozni. Olaszországban jól bevált rendszer mellett folyik a testnevelés. Nem lehet azt mondani, hogy a munkásságnak nincs értéke a testi kultúra iránt de a levanteintézmény kényszer és a vezetők úgy vannak összeválogatva, hogy gyűlöltté teszik az intézményt. Szünjenek meg végre az atrocitások.

A gazdasági népközlök, a tanítók és kántorok javadalmozása kérdésében elhangzott felszólalások után a képviselőház a kultusztárca költségvetését részleteiben is elfogadta, mire az ülés negyedhét órakor véget ért.

### Képzőművészek kiállítása a Déri-muzeumban

Haranghy Jenő festőművész és Medgyessy Ferenc szobrászművész, a debreceni Ady Társaság tagja, mindketten országos nevé, ki-váló művészek, azzal a kéréssel fordultak a városi tanácshoz, hogy a Déri muzeum megnyitása alkalmával adja oda nekik a Déri muzeum egyik kiállítási termét, ahol közös tárlatot rendeznek. A tanács, tekintettel arra, hogy mindkét művész országos viszonylatban is a legelső színvonalat reprezentálja és mindketten debreceni származásúak, a kérést teljesítette. Egyben kimondotta, hogy erre az időre a másik kiállítási termet a debreceni képzőművészek számára tartja fenn. Ezzel kapcsolatban Borsos József tb. tanácsnok megemlítette, hogy Medgyessy Ferenc egy művész diszkutat ajánlott fel ingyen az Emlékkertben leendő felállításra. A tanács a bejelentést örömmel vette tudomásul.

**Frissen érkezett**  
málna-, narancs-, citromszörp, zöldbab-,  
zöldborsó- és paradicsomkonzerv nagy vá-  
lasztékban kapható

**Pálffy Tibor fűszer- és csemegeüzletében**  
Kossuth ucca 7. szám. Kardos és Bosznay üzlete között.

Ugyanott raffia és rézgálic  
a legolesőbban kapható!

**UJ! Harisnyaház. Uri szabóság. UJ!**  
Megnyitás e hó 10-én! — Óriási választék, finom harisnyák! — Szolid árak! — Garantiált, hibátlan minőség!

**MOSKOVITS JÓZSEF, Piac ucca 41. szám.**

1928 május 9.

1928 május 9.

### Bonyodalmak a nőipariskolát végzetek gyakorlati kiképzése körül

Debrecen város női ipariskolájának növendékei, ha már elvégezték az iskolát, a gyakorlati esztendőre nem tudnak elhelyezkedni. Az ipariskola igazgatósága segíteni akart a dolgon és a városi tanácstól azt kérte, hogy engedje meg egy iskolai műhely felállítását. Ez ellen a női szabó szakosztály tiltakozott, rámutatva arra, hogy az iskolai műhely nagy konkurrenciát jelentene nekik. A tanács kiadta az ügyet a kereskedelmi és iparkamarának és az ipartestületnek, amelyek szintén szükségesnek látták a növendékek gyakorlati kiképzését. A tanács úgy határozott, hogy ha a női szabó szakosztály biztosítja a végzett növendékeknek egy évi gyakorlati időre való elhelyezését, akkor elélték az iskolai műhely felállításától, ellenkező esetben azonban kénytelen lesz azt megtenni. Ezt a határozatot megküldték a női szabó szakosztálynak, amely nem válaszolt rá, hanem egyenesen a népielőti miniszterhez fordult panasszal. A miniszter most leírta a városi tanácsnak a helyzetéről tájékoztatni fogja a minisztert.

### Tisztviselőválasztás lesz a közgyűlésen

Debrecen városnál egy műszaki tisztviselői állásra hirdettek pályázatot. A pályázati határidő most járt le s Hadházy Zsigmond dr. főispán a beérkezett pályázatokat átküldte dr. Magoss György polgármesternek.

A műszaki tisztviselői állásra a következők pályáztak: Némethy Sándor műszaki tisztviselő, Gyulay József tisztviselő, Seieber József városi műszaki segéd-tiszt, Károlyi Sándor műszaki tisztviselő (Moson) és Rácz Imre.

A választás folytán esetleg megüresedő állásra pályáztak: Némethy Sándor műszaki tisztviselő, Gyulay József tisztviselő, Károlyi Sándor műszaki tisztviselő (Moson), ifj. Megyery Gábor városi műszaki hivatalnok, Zágonyi Balázs városi műszaki rajzoló és Rácz Imre.

A választást a legközelebbi rendes közgyűlésen, május 14-én ejtik meg.

### A husvétii locsolkodás epilógusa

A debreceni törvényszék Serly tanácsa kedden délelőtt nyolc egyéki legényt ítélte el, akik súlyos testisértés miatt kerültek a vádlottak padjára. Husvétkor Egyeken nyolc legény: Szanyi József, Alé Károly, Nyíri János, Gulyás János, Tóth Andras, Tóth József, Szanyi Péter, Gulyás József és Takács Kálmán egy csoportban látogattak el a legnagyobb házakhoz locsolni. Estefelé lerészegedtek és amikor a község egyik utcáján szembetalálkoztak egy másik csapat legénnyel, összeveszttek, amiből nagy verekedés támadt. Többen megsérültek könnyebben, de Karabélyos János olyan súlyos ütéseket kapott, hogy két hónapig fekiúdt utána.

A tárgyaláson a legények beismerték, hogy verekedtek és azt hangoztatták, hogy nem ők kezdték a veszekedést, ők csupán védekeztek.

A falu csúfjára pedig — mondták — nem szökhettünk meg a kihívás előtt és úgy történt aztán a baj.

A bíróság bűnösnek mondta ki őket és Takács Kálmánt 14 napi fogságra ítélte. A többiek fejenként egy-egy hónapig fogságot kaptak. Az eltelt megnyugodtak a büntetésben, de az ügyész, dr. Kádár István súlyosbításért felebbeszítést jelentett be.

**Olcsó, tartós**  
iskolai harisnyák,  
bőr- és posztókalapok  
**Márton Gyula és fiánál**

**Reumatikus fájdalomtöl**  
biztosan megszabadul a  
**Konyári Sóstó fürdőn**

## Váratlan fordulat állott be a Czutrin ügyben

**A rendőrség kedden éjszaka házkutatást tartott — Három embert azonnali kihallgatásra a rendőrségre idéztek — A beidézeteket további kihallgatásig ott tartották**

A debreceni rendőrség detektívjei a Czutrin Andor-féle milliárdos sikkasztás ügyében lankadatlan erővel folytatják a nyomozást és Popovics Gyula törvényszéki könyvszakértő bevonásával a napokban is vizsgálatot tartottak az Angol Magyar Bank debreceni fiókjánál és azokat a könyveket vizsgálták át, amelyekből Czutrin Andorra terhelő adatokat szedhettek elő. A könyvek átvizsgálása nagyon sok időt vesz azonban igénybe, mert a sikkasztó olyan rendkívül ügyességgel leplezte a könyvvezetésben manipulációját, hogy óriási utániárral sikerült csak kiküszöbölni a hamis tételeket. A rendőrség már az első napokban annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Czutrin manipulációiban másoknak is részüket lehet és esetleg a bankon kívül álló debreceni emberek tudomásul bírták Czutrin üzemeiről és azokból maguknak anyagi hasznot szereztek. Napokon át folytak a rendőrségen a kihallgatások. Sokszor a délutáni órákban idéztek be váratlanul embereket kihallgatásra. Ezek a kihallgatások, melyek többnyire szembesítéssel voltak egybekötve, mindezeideig nem hozták meg a kívánt eredményt. Nem sikerült elegendő terhelő bizonyítékot összegyűjteni.

Kedden délután azonban váratlan fordulat következett be. A nyomozást végző detektívcsoporthoz sikerült új terhelő adatok birtokába jutni.

A debreceni közgazdasági élet három ismert alakja este 7 órakor sürgős behívást kapott a rendőrségre, ahol egyenként hallgatták ki őket a rendőrség egyik elsőemelői szobájában. A kihallgatások mintegy 11 óráig tartottak. Az egyik elegáns ur feltűnően izgatott volt és izgatottsága már olyan fokra emelkedett, hogy attól lehetett tartani: idegrohamot kap. Erélyesen tiltakozott a gyanúsítások ellen és kijelentette, hogy a Czutrin-féle sikkasztásokról nem volt tudomása és nem érti azt sem, hogy miként kerülhetett a gyanúsítottak sorába. Kihallgatása után nem engedték

szabadon, hanem leutalták a rendőrségi fogdába, ahol az éjszakát töltötte.

Az idegesen viselkedő urat nem egyedül hívták be a szokatlan időben tartandó kihallgatásra, mert két másik ur is kapott idézést. A két ur kevéssel hét óra után érkezett a rendőrség kapujához és a kapuőrrel érdeklődtek, hogy hol van a hatvanhetes számú szoba. Nagyon vidámak voltak és nevetve mondták az örnek:

— Azért hívnak kihallgatásra bennünket, hogy egymást igazoljuk. Az igazolás azonban úgy látszik, nem sikerült úgy, ahogyan ők várták, mert a 67-es szobából ők sem távozhattak haza, hanem fogházba utalták őket, ahol az egész éjszakát a kemény prieszen hánykolódva töltötték. Az egyik ur, akit elsősorban hallgattak ki, Friedlaender Mór. Sokan ismerik Debrecenben, az egyik bank áruosztályának volt a vezetője. A másik két urnak a nevét a nyomozás érdekét tekintve nem áll módunkban még közölni. A három ur, akik mindannyian a Czutrin-féle sikkasztás ügyében idéztettek meg kihallgatásra, holnap délelőtt kerül dr. Tóth Gyula rendőrkapitány elé, aki részletekben kihallgatja őket és fog dönteni afelől, hogy szükséges továbbra is a rendőrségen való tartásuk. A rendőrségen maradt három ur részére a késő esti órákban családjaik vacsorát küldtek be, amelyet megfelelő gondos átvizsgálás után leadtak a fogdába, de egyiknek sem volt kedve a vacsorához.

A három gyors kihallgatással nem ért véget a rendőrség keddi munkája, mert éjszaka még egy házkutatást is bonyolítottak le, és ennek a házkutatásnak az eredménye csak szerdán délelőtt kerül nyilvánosságra és ez a házkutatás összefüggésben van a rendőrségen tartott három ur szerepével. A rendőrségen azok, akik a Czutrin ügy fejleményeivel tisztában vannak, biztosra veszik, hogy néhány napon belül sikerül teljesen világosságot deríteni erre a nagyszabású és eddig homályba burkolt bűnügyre.

## Új főtargyalást rendelt el a honvéd-főtörvényszék az emberöléssel vádolt két tiszapolgári csendőr ügyében

Hirt adott a Debreceni Független Újság arról a nagy bűnügyről, amelynek vádlottja Grafel István csendőrmester és Joó János csendőr volt. A két csendőr ellen azért indult meg az eljárás, mert alapos gyanúok szölkáltak, hogy a két csendőr a János tiszapolgári gazdálkodó 20 éves fiát

kihallgatás közben úgy elverték, hogy az sérüléseibe behalt és még kihallgatni sem lehetett a verésre vonatkozóan a legényt, mert a verés után nem nyerte többé vissza az eszméletét.

Tiszapolgár községben tavaly szeptember 22-én — mint megírtuk — kihallgatásra vitték a nánási csendőrök vitéz Aszódy János gazdálkodó 20 éves fiát egy kis korcsmai verekedés ügyében. A kihallgatásról a legény nem tért vissza szülei tanyájára.

Az ép, egészséges legényt az apja csak haldokolva látta viszont ama korcsma istállójának szalmáján, amelyben a kihallgatását folytatták.

Az eset nagy megdöbbenést keltett nemcsak Tiszapolgáron, hanem az egész országban, erélyesen követelték a legszigorúbb vizsgálatot. A katonai ügyészség le is folytatta a vizsgálatot és mivel úgy találta, hogy

alapos gyanu terheli a fiatal legény kihallgatását végző két csendőrt, Grafel István törzsőrmestert és Joó János csendőrt, letartóztatta őket szeptember hó 26-án.

Megnehezítette a nyomozás munkáját, hogy

a legény súlyos sérüléseibe behalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna

s vallomása így nem maradt azokról, akik halálát okozták. A borzalmas sérülések,

amelyeket dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár észlelt a boncolás során, maradtak megdönhetően bizonyítékai a durva erőszaknak, amely a fiatal legény halálát idézte elő.

A debreceni honvédtörvényszék tavaly decemberben tartotta meg a két nánási csendőr bűnügyében a főtargyalást. A tárgyalást dr. Mányi Márton alezredes, hadbíró vezette, a vádat dr. Vieland Aladár őrnagy, katonai ügyész képviselte, a védelmet dr. Leveles Imre ügyvéd látta el. A vádirat szerint

az ügyészség szolgálati hatalommal való visszaéléssel és emberölés bűntettével vádolta a két csendőrt.

A csendőrök tagadták, hogy súlyosan bántalmazták volna Aszódy Jánost és csupán Joó csendőr ismert be annyit, hogy pofon verte a legényt, mert az nem vette le a kalapját.

A tanúkihallgatások során idősb Polonkay Gábor azt mondta, hogy látta, mikor Grafel kiment az ivóba és a lócán ülő Aszódyra ráordított:

— Na, te vagy az a nagy legény, az anyád...

és úgy pofonvágtá, hogy lezuhant a lócáról. A földön heverőt a puskája agyával ütötte és azt kiáltotta: — Kelj fel, az anyád... mert agyonszurkalt!

Azt állítja Polonkay, hogy a hörgés és csattogás csak akkor hangzott, mikor Grafel kiment az ivóba.

A tanu vallomására Grafel kijelentette: — Nem úgy történt. Mikor én kimentem, már a földön volt és hörgött. Én nem tudom, hogy mi volt, csak azt, hogy az eszméletlen Aszódy fejére Joó vizet és ecetet adott, de nem eszmélt.

Egész napon át tartó izgalmas tárgyalás után kihirdette a bíróság az ítéletet, melynek alapján

bűnösnek mondták ki Grafel István csendőrtörzsőrmestert emberölés büntetésében és ezért egy évi súlyosbított súlyos börtönrre ítélte.

Megállapította a bíróság, hogy Aszódy halálát Grafel csendőr okozta azzal, hogy az ivóban úgy pofonvágtá, hogy az lezuhant a lócáról és a keramitkockákon bezúzta a koponyáját. Kimondta a bíróság, hogy Grafel István csendőrt el kell bocsájtani a csendőrség kötelékéből és kitüntetését is elveszti.

Joó János csendőrt csupán szolgálati hatalommal való visszaélésben és könnyű testi sértésben mondták ki bűnösnek és ezért

a csendőrségtől való elbocsájtásra és három hónapi súlyosbított súlyos börtönrre ítélték.

A két csendőr büntetéséből a vizsgálati fogsággal egy-egy hónapot kitöltöttek vettek.

A semmisségi panaszok folytán a két csendőr ügye a legfelsőbb honvédtörvényszék elé került, amely a napokban tárgyalta az ügyet és

megemmisítette a debreceni honvéd törvényszék ítéletét és új tárgyalás kitűzését rendelte el.

Az új tárgyalást, melyet a Tiszapolgáron levő Hajdu-korcsmában tartanak meg, dr. Lengyel Zoltán főhadnagy, hadbíró fogja levezetni.

A helyszíni tárgyalást május hó 22-én tartják meg és értesülésünk szerint dr. Leveles Imre védő több új tanu kihallgatását fogja kérni.

### Harmsworth fogadtatása

Megírta a Debreceni Független Újság, hogy Rothermere lord fia, Edmond Harmsworth, az angol alsóház tagja májusban Magyarországra érkezik és a magyar sajtóban elsőnek közölte sir Harmsworth látogatásának debreceni programját is.

Hadházy Zsigmond dr. főispán és dr. Magoss György polgármester most Harmsworth képviselő fogadásának és a program előkészítésének megbeszélésére május 11-én déli 12 órára értekezletet hívtak össze a városháza kistanács-terembe. Az értekezleten a társadalom minden rétege képviselve lesz, felekezeti és osztálykülönbség nélkül.

### Őszkor tartják meg a rokkantfelülvizsgálatot

A népielőti miniszter már régebben rendelkezett arról, hogy a tavasszal végrehajtják a hadirokkantak általános felülvizsgálatát. A miniszter most újabb rendelkezést adott ki, amit megküldött Debrecen városnak is és ezzel módosítja előbbi rendelkezését a népielőti miniszter ugyanis hivatkozik arra, hogy tavasszal nagy nehézségekbe ütköznek a hadirokkantak általános felülvizsgálata, mert most kezdődtek meg a mezőgazdasági munkálatok. Az általános rokkantvizsgálatot, így a miniszter a mezőgazdasági munkálatok befejezésekor, őszkor tartja meg.

### Rendkívül sikeresnek ígérkezik a löverseny

A szombat és vasárnap megtartandó löversenyek a siker legteljesebb jegyében fognak lefolyni. A nagyszámú benevezések igazolják azt a nagy érdeklődést és szeretetet, melyet a versenyistálló tulajdonosok a debreceni pompás s szép versenypályára íránt tanúsítanak. A titkársághoz érkezett távirati értesítés szerint az összes benevezett lovakat ma indítják utnak Alagról, a tréning telepekről és azok esütörtökön délután 6 órakor érkeznek Debrecenbe s másnap már megkezdik a munkát a debreceni pályán. A program is teljesen készen van s már ma délután 5 órakor kapható lesz a Kossuth uccai újságárus pavillonban, valamint a főtőzsdében, a Turai tőzsdében és az Aszmann-féle férfi divat üzletben.

A versenypályára egészen új átalakított köntösben fog örömet szerezni nemcsak a versenyzőknek, de a nagyközönségnek is. A Lovaregylet igazgatósága mindent megtesz a közönség kényelmének biztosítására. A Bikától autótaxik állandóan fognak közlekedni, valamint a

Uraim!  
10 fillér a gallérmóság fényesen vasalva  
**WACHA** üzom SIMONFFY UCCA 55.

g. UJ!  
1. szám.

villamos vasut is állandóan járni fog ugyancsak a Bika-szállodától.  
A taxik teljesen pesti mintára szervezettek, 4 utast visz egy taxi személyenként 120 fillérért s nem kell családoknak vagy ösmerősöknek társakat keresni a taxihoz, aki előbb ott lesz, az ül a taxiba s azonnal, amint 4 személy elfoglalta, viszi ki ugyancsak a verseny pályára s ugyancsak hozza is vissza.

Néhány páholy-jegy még kapható az Aszmann-féle üzletben, amelynek kártyakátaban a szép és értékes tiszteletdíjak általános tetszést keltenek.

### Növendék-hangverseny a városi zeneiskolában

Szombaton este és vasárnap d. e. folyt le a városi zeneiskolában előkelő és hálás közönség jelenlétében az idei X. és XI. növendék-hangverseny. A szombat esti hangversenyt feltehetően növendékek adták, akik közül többen igen komoly tehetségről tettek tanúságot és biztató ígéretet nyújtottak a jövőre. A kis Csaykovits Nelly hájasan hegedült. Stréter Dezső ügyes technikával kezelte a gondokáját és különösen vonókezelése és ütőtechnikája érdemel dicséretet. Kovács Gyula és Martin Aliz meglepően gyors fejlődésről tettek tanúságot és bájos énekekkel sok tapsot arattak. Lipsitz Károly szép technikával készült szövegű szövegű. Tárnok Margit, Deső Ella és Farkas Géza Mozart: Zongorahármasát adták elő, mind a hárman nagyszerű felkészültséggel és színes tónussal. Nagy sikert aratott Weiszmann Agnes egy Debussy darabbal és az intézeti nőikar egy énekszámval. Vasárnap d. e. kisszámu, de hálás közönség előtt az alsóbb fokon lévő növendékek játszottak. A bájos kis legénykék és lánykák nagy igyekezettel, némelyek sok lámpalázzal, de mind precízen és kedvesen játszották el darabjaikat. A műsoron a következők szerepeltek: Held Ilona, Balogh Etelka, Szegedy László, Lövinger Erzsébet, Földes Éva, Jablonki Éva, Nagy Márta, Oláh Bálint, Fekete Gergely, Csengeri Klári, Futó Klári, Kovács Tibor, Csengeri Magda, Stréter Jenő, Herpay Károl, Bardóczy Mária és a bájos kis vonózenekar.

### Anyák napja Pallagon

A pallagi állami elemi iskola Ifjúsági Vörös-Kereszt csoportja május első vasárnapján ünnepelte az anyák napját. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, amelyen Uray Sándor református lelkész mondott szívet-lelket felemelő, megható, a megjelent nagyszámu közönséget könnyekre fakasztó gyönyörű beszédet az édesanyjakról. Istentisztelet után ifj. Halász Miklós a pallagi csoport ifjúsági elnöke mondott kis alkalmi beszédet, majd a fogadalmat tették le a gyermekek, amelyben megígérték, hogy édesanyjukhoz mindig jók lesznek. Ezután megható alkalmi költeményeket szavaltak, melyet a felnőttek könnyes szemmel hallgattak. Szép szavaltával különösen kitűnt Sipos Márta. — Az ünnepély végén a kipirult arcú kis lányok és fiúk nagy örömmel adták át édesanyjuknak a selyempapírba csomagolt, virággal feldíszített ajándékokat. A kedves, megható ünnepély a Nemzeti Hísekegy elénekkelésével ért véget.

### MEGHÍVÓ.

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

#### BUDAPESTEN

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

### GRAND HOTEL P A R K NAGYSZÁLLOKA

Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert

20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Külön házikonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját árúkezes elölgyök folytatás, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

## Négy hónapi fogházra ítélték egy volt baptista prédikátort csalás miatt

Sturna Károly debreceni szobafestő ellen család miatt indult eljárás a debreceni törvényszéken. A vád szerint Sturna Károly tavaly a Fejér és Ritter építkezési vállalkozók raktárából elvitte minden megbízatás és felhatalmazás nélkül nagyobb mennyiségű téglát Nagy Lajos baptistának és előlegül lát Nagy Lajos baptistának és előlegül fejtett 132 pengőt. Nagy Lajos a megrendelt téglát nem kapta meg és mikor meggyőződött arról, hogy a cég nem is tud a rendelésről, feljelentést tett Sturna ellen. A törvényszéken kedden

tartották meg az ügyben a tárgyalást. Sturna beismerte, hogy a Fejér és Ritter cég nevében, amelynek raktárnoka volt, adta el a téglát, bár arra felhatalmazása nem volt. Az áruladási iratokra ráítette a cég bélyegzőjét és így eittete tévedésbe Nagy Lajost.

A tárgyaláson kiderült, hogy Sturna nemrégben még baptista prédikátor volt. A bíróság a volt baptista prédikátort csalás és okirathamítás miatt négy hónapi fogházra ítélt. Az ítélet jogerős.

## Néhány nap múlva éjjeli fagy lehetséges

A Meteorológiai Intézet jelenti: Az Európa felett északdéli irányban elhelyezkedett alacsonyomásvölgy még jobban kifejlődve kelet felé húzódik. Töle keletre és nyugatra nagykitérédesű maximumok vannak, melyek közül az egyik Izland felől nyomul előre. Európában két ellentétes irányú légáramlás uralkodik, a keleti részekben meleg déli, nyugaton hideg északi légáramlás. Középeurópa semleges terület. Kiterjedt esők vannak Olaszországban

és az Adria vidékén. Az esőzés nálunk is kiterjedt az egész országra. Mennyisége azonban csak a Dunántulon volt számottevő és azonkívül Szegeden is 20 milliméternyi csapadék volt. A hőmérséklet napi ingadozása csekély. Déli hőmérséklet Budapesten +13 C fok.

Időjóslat: Megélnékül északi szelekkel változókéony és hűvös idő, az esőcsökkenésével. Néhány nap múlva éjjeli fagy lehetséges.

## „Az utolsó évtized örvendetes jelensége a vallásos érzés mélyülése“

### A református zsinat vezetői a kormányzónál

Ma kezdődött meg a reformátusok negyedik országos zsinata. Délelőtt tíz órakor a Kálvin téri templomban ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen az ünnepi beszédet Baltazár Dezső dr. tiszántúli püspök mondotta. Az istentisztelet után a zsinat tagjai testületileg felvonultak a Várba, a kormányzó üdvözlésére. Dókus Ernő, a tiszáninneni egyházkerület főgondnoka, a zsinat világi elnöke üdvözölte a kormányzót.

Leborulva adunk hálát a Mindenhatónak — mondotta Dókus Ernő többek között —, aki engedte megérni a mai napot és adta nekünk Főméltóságodat, akinek Isten után elsősorban köszönhetjük, hogy magyar hazánkkal együtt a magyar református egyház életben maradt és országos zsinatra gyűlhetett össze.

Ezután köszönetet mondott a kormányzónak és büszkeségét fejezte ki afelett, hogy a kormányzó is az Istennek ugyanegy házában imádja velünk együtt a Mindenhatót. Isten áldását kérte a kormányzó további működésére. Ezután a kormányzó válaszolt általános figyelem közepette a zsinat delegá-

ciója vezetőinek beszédére. Üdvözölte a zsinatot.

— Mint egyházunk hú fia — mondotta többek között a kormányzó —, állandóan különös meleg érdeklődéssel és figyelemmel követem az egyháznak az igaz vallásosság és tiszta erkölcs érdekeit szolgáló buzgó munkálkodását, melyet, Istennek hála, a legszebb eredmények kísérnek. Az utolsó évtized örvendetes jelensége általában: a vallásos érzület mindinkább terjedő erősödése. Ennek ápolása, kimélyítése és irányítása az egyháznak nagy kihatással bíró feladata. A vallásos élet mélyítésével, magát a törvénytiszteletet vallási motívumokkal is alátámasztva, a hivekben válik az egyház egyik legerősebb pillérévé az államrendjének, **valláskülönbség nélkül egyformán törekedni szent kötelessége minden magyar embernek.**

A kormányzó ezután köszönetet mondott a küldöttségnek. Beszédét lelkes eljenzéssel fogadták, azután bemutatták az államfőnek azokat a külföldi presbitereket, akik az országos zsinat alkalmával Budapestre érkeztek.

## A város kimondja az iparművészeti iskola megszervezését és ez ideig megnyitását

Hosszu esztendőök óta folyik már huzavona a kultuszminiszter és Debrecen város között a debreceni iparművészeti iskola dőlésében. Régi kívánság volt, hogy Debrecenben iparművészeti iskola létesüljön, amely egyrészt az iparosoknak adja meg a magasabb fokú kiképzést, másrészt pedig az iparművészi hajlammal bíróknak szolgáljon vezetéssel és adjon nekik képeztést.

Az iparművészeti iskola létesítésének gondolata még Vass József kultuszminisztersége idején öltött konkrét formát, amikor Vass József akkori kultuszminiszter megígérte, hogy

ha a város helyiségeket ad az iparművészeti iskolának és ezeket a helyiségeket berendez, akkor a kultusz tárca magára vállalja az iparművészeti iskola tanárainak fizetését.

Az iskola létesítésének abban az időben a helyiség hiánya volt a legfőbb akadálya, mert a város nem tudott megfelelő helyiséget rendelkezésre bocsátani, hosszas kísérletezés után sem.

A helyiség kérdése aztán a legmegfelelőbb módon nyert megoldást az új iparostanonciskola felépítésével, mert ennek az egész második emeletét az iparművészeti iskola céljára építették, már előre olyan méretekben, hogy az iskola négy szakkal létesülhessen. A berendezésre is

rendelkezésre áll a fedezet, mert a törvényhatósági bizottság közgyűlése erre a célra 500.000 pengőt szavazott meg a másfél millió dolláros függőkölcsön terhére. Ezt a határozatot a belügyminiszter jóváhagyta és a pénz meg is van.

Az iparművészeti iskola felállításának így a város részéről már nem volt semmi akadálya, nem számoltak azonban azzal, hogy már nem Vass József a kultuszminiszter, hanem gróf Klebelsberg Kunó, akinek Debrecen várossal szemben tanúsított ellenszenvé közmert.

Klebelsberg Kunó gróf egyszerűen nem tartotta magára nézve kötelezőnek elődjének ígéretét, semmiféle sürgetésre és kérélmzésre nem volt hajlandó az iparművészeti iskola tanárainak fizetését a kultusz tárca terhére átvállalni.

Igy a debreceni iparművészeti iskola ügye esztendőkre megfeneklett, pedig a debreceni iparművészeti iskola felállítását általános kulturális, sőt nemzetgazdasági szempontból is van legalább annyira fontos, mint az, hogy mennél pazarabb Collegium Hungaricumokat állítsanak fel a külföldön, főként Berlinben, a kultuszminiszter kedvelt helyén.

Debrecen város vezetősége végül is kénytelen volt magasabb befolyásokat is

igénybe venni és így sikerült kivinni azt, hogy

az 1928/29. évi állami költségvetésbe már beállítottak a debreceni iparművészeti iskola államsegélyeként 10.000 pengőt.

A debreceni iparművészeti iskola létesítése elől ilyenformán elhárultak az akadályok s most már csak az van hátra, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése rendelje el az iskola megszervezését. A városi tanács a május 14-én tartandó rendes közgyűlés elé terjeszti az iparművészeti iskola megszervezéséről szóló javaslatot, azzal, hogy

a közgyűlés mondja ki az iparművészeti iskola megszervezését és azt, hogy az iskolát az 1928/29. tanévben megnyitják.

Nem kétséges, hogy a közgyűlés elfogadja a javaslatot és így az iskola szeptemberben már megnyílik, feltéve, hogy a közgyűlés határozatát nem valamikor decemberben hagyja majd jóvá a belügyminiszter, amitől — ismerve Debrecen város ügyeinek a minisztériumokban való kezelését — félni lehet.

A debreceni iparművészeti iskola megnyitásával

az egész országban páratlan ipari kollégium alakul ki,

aminek alsó tagozata a kétezres növendéklétszámu fiú és női iparostanonciskola, középső tagozata a nőipariskola, melynek jelenleg 130 növendéke van és felső tagozata az iparművészeti iskola, amelynek négy szaka lesz. Az iparművészeti iskola felállítását iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében s a jelentkezők száma előreláthatólag jóval felül fogja mulni a felvehető növendéklétszámat, ami érthető is, hiszen Magyarországon a debreceni lesz az egyetlen középfokú iparművészeti iskola.

### Francia egyetemi professzorok Debrecenben

A Debreceni Független Ujság már vasárnap hírt adott arról, hogy 13-án érdekes vendégek érkeznek Debrecenbe: francia egyetemi professzorok. Akik a francia kultuszminisztérium megbízásából végigtanulmányozzák azokat a magyar egyetemeket, amelyekről hallgatókat kapott a strassburgi egyetem. Debrecenből két hittanhallgató látogatta a strassburgi egyetem protestáns teológiai fakultását s így kerülnek R. Will és H. Strohl professzorok Debrecenbe, ahol egyuttal a nagy, ősi református egyház intézményeit is tanulmányozzák.

Vasárnap érkeznek a tudós, francia professzorok Debrecenbe és H. Strohl professzor már vasárnap délután felhasználja az alkalmat, hogy a debreceni református gyülekezettel érintkezésbe lépjen: Strohl professzor vasárnap délután a Kossuth uccai templomban előadást tart a francia protestánsizmusról. Will professzor hétfőn tart egy hasonlóan érdekes előadást a Kollégium disztermében a vallásos szimbolizmusról, amely a francia protestáns tudományos irodalom rendkívül kedves témája s amelyről bizonyára sok számunkra új dolgot tud mondani az ilusztris előadó közönségének.

Az előadásokon belépődíj fizetése nem kötelező. Sőt a debreceni egyház vezetői kérik hiveiket, az előadásokon minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy a kiváló vendégeket méltóképen fogadhassák.

### Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban e hó 8-án, kedden a következő bejelentések történtek:

#### Házasságkötések:

Gelb József izr.—Klein Mária izr.; Varró János ref.—Takács Mária r. kath.; Magyar András ref.—Mátyók Borbála g. kath.

#### Születések:

Halmos Rezső máv. főmérnök fiú György; Magyarországi Ferenc bérlő fiú Ferenc; Nyalka Gyula kereskedő fiú Tibor; Zsurovics Ferenc kereskedő leány Edit; Oláh István kisbírtokos fiú Imre; Diszler József segédmunkás fiú József; Bányai János cipészsegéd leány Jolán; Schwartz Géza ügynök leány Márton; Szcenci Ferenc máv. munkás leány Irma; Babinecz Mihály npsz. fiú József;

## Vasárnap közölt

A debreceni iparművészeti iskola létesítése elől ilyenformán elhárultak az akadályok s most már csak az van hátra, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése rendelje el az iskola megszervezését. A városi tanács a május 14-én tartandó rendes közgyűlés elé terjeszti az iparművészeti iskola megszervezéséről szóló javaslatot, azzal, hogy a közgyűlés mondja ki az iparművészeti iskola megszervezését és azt, hogy az iskolát az 1928/29. tanévben megnyitják.

## Az egész országban páratlan ipari kollégium alakul ki,

aminek alsó tagozata a kétezres növendéklétszámu fiú és női iparostanonciskola, középső tagozata a nőipariskola, melynek jelenleg 130 növendéke van és felső tagozata az iparművészeti iskola, amelynek négy szaka lesz. Az iparművészeti iskola felállítását iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében s a jelentkezők száma előreláthatólag jóval felül fogja mulni a felvehető növendéklétszámat, ami érthető is, hiszen Magyarországon a debreceni lesz az egyetlen középfokú iparművészeti iskola.

## Francia egyetemi professzorok Debrecenben

A Debreceni Független Ujság már vasárnap hírt adott arról, hogy 13-án érdekes vendégek érkeznek Debrecenbe: francia egyetemi professzorok. Akik a francia kultuszminisztérium megbízásából végigtanulmányozzák azokat a magyar egyetemeket, amelyekről hallgatókat kapott a strassburgi egyetem. Debrecenből két hittanhallgató látogatta a strassburgi egyetem protestáns teológiai fakultását s így kerülnek R. Will és H. Strohl professzorok Debrecenbe, ahol egyuttal a nagy, ősi református egyház intézményeit is tanulmányozzák.

Vasárnap érkeznek a tudós, francia professzorok Debrecenbe és H. Strohl professzor már vasárnap délután felhasználja az alkalmat, hogy a debreceni református gyülekezettel érintkezésbe lépjen: Strohl professzor vasárnap délután a Kossuth uccai templomban előadást tart a francia protestánsizmusról. Will professzor hétfőn tart egy hasonlóan érdekes előadást a Kollégium disztermében a vallásos szimbolizmusról, amely a francia protestáns tudományos irodalom rendkívül kedves témája s amelyről bizonyára sok számunkra új dolgot tud mondani az ilusztris előadó közönségének.

Az előadásokon belépődíj fizetése nem kötelező. Sőt a debreceni egyház vezetői kérik hiveiket, az előadásokon minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy a kiváló vendégeket méltóképen fogadhassák.

## Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban e hó 8-án, kedden a következő bejelentések történtek:

#### Házasságkötések:

Gelb József izr.—Klein Mária izr.; Varró János ref.—Takács Mária r. kath.; Magyar András ref.—Mátyók Borbála g. kath.

#### Születések:

Halmos Rezső máv. főmérnök fiú György; Magyarországi Ferenc bérlő fiú Ferenc; Nyalka Gyula kereskedő fiú Tibor; Zsurovics Ferenc kereskedő leány Edit; Oláh István kisbírtokos fiú Imre; Diszler József segédmunkás fiú József; Bányai János cipészsegéd leány Jolán; Schwartz Géza ügynök leány Márton; Szcenci Ferenc máv. munkás leány Irma; Babinecz Mihály npsz. fiú József;



Danzinger Zsigmondtól. Hogy élek én. Leányvédelem, Vajkai Juliánától. Commandant Allen dr. Szilágyi Ágotától. Az egyetemi szünidei tanfolyam jelentősége a dolgozó asszonyok szempontjából, Udvardy Miklósnétól. A művészet a dolgozó asszony életében, Somló Sárától. A „Dolgozó Asszonyok Lapjának” szerkesztője dr. Bródy Ernőné. Megjelenik havonta egyszer. Előfizetési ára egy fél évre 3 pengő, egész évre 6 pengő, egyes szám ára 50 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Jókai ucca 4. Telefon: T. 297-46.

— **Ugyvédi hír.** Dr. Tukacs Dezső ügyvéd irodáját **Batthyány ucca 5. szám alá**, a néhai dr. Körösi Kálmán debreceni ügyvédi kamarai elnök volt irodahelyiségébe helyezte át.

— **Harkányi szobrász** Plac ucca 83. Sírköveket művészi kivitelben legutányosabban készít.

— **Mielőtt briliáns ékszereket, órákat és egyéb ékszertárgyakat akar vásárolni** győzdjön meg Halász ékeszerész olcsó áraiól.

**SZÍNHÁZ MŰVÉSZET**

**MŰSOR:**

**SZERDA: Zenebona.**  
**CSÜTÖRTÖK** délután zónaelőadás ifjúsági helyárrakkal: **Eva, Lehár-operett.**  
— **Este: Zenebona.**  
**PÉNTEK: Zenebona.**

**A SZÍNHÁZI IRODA HIREI**

A **Zenebona**-nak mindennap telt házas közönség tapsol. A **Zenebona** gyönyörű táncait, mókáit a közönség lelkes tombolására nem győzik ismételni Timár Ila, Elek Ica, Ferenczi Marien s a

kiváló pompás humora Turbók Rózi, Ferenczi Marien, Rajz János táncai eseményszámba mennek a **Zenebona**-ban. A **Zenebonát** megnézte már a színházban? Ha nem, siessen jegyet váltani, mert minden elmulasztott percért kár. A **Zenebona**-ban Szirmai Vilmos hoteligazgatója, Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Rajz János pompás figurái ellenállhatatlan derűltégre ragadják a közönséget.

**Zóna-előadás** lesz a színházban csütörtökön délután fél 4 órakor ifjúsági előadású. Színe kerül Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű **Eva** című operettje a címszerepben Timár Iával. A bájos primadonna partnerei Antók, Fülöp Sándor, Szirmai, Ferenczi Marien, Rajz János lesznek. Jegyekkel a pénztár szolgál.

A **karszemélyzet jutalomjátékán**, e hó 12-én, szombaton délután fél 4 órakor telt ház fog tapsolni Tamás Benőnek, a debreceniek kedvenc színészének, ki a kórus iránti szeretetből játsza el Félix szerepét a nagysikerű **Mesék az írógépről** című operettben.

**MOZI**

**Vigszínház.** Kizárólag csak felnőtteknek. **Vérbosszu** (Vendetta), dráma 7 felvonásban. A főszerepben: Monte Blue. Megelőzi: **A balga baklós**, vígjáték 7 felvonásban. A főszerepben: Louise Fazenda. Péntektől: Világattrakció: **Frakk és klakk**. A főszerepben Adolphe Menjou és Virginia Vally.

**Apolló, Vigest.** A szerelmes gimnazista, vidám játék 7 felvonásban. A főszerepben Sally Phibbs. A **zenésállás ötlet**, vígjáték 7 felvonásban. A főszerepben Louis Moran és Edmund Love. Péntektől: Világfilm. Bródy Sándor híres színműve: **A szerető**. A főszerepben Harry Liedtke és Hans Junkerman.

akadon 300 olyan ember, akik hajlandók a csapatot a sorsdöntő találkozásra elkísérni. Bármilyen sulyosak is a gazdasági viszonyok, a különvonat kedvezményes díja nem jelent magasabb kiadást, mint egy helyben kellemesen eltöltött innepnap költségei. Az eddigi jelentkezők között nagyobbrészt szegény hivatalnokokat, iparosokat, sőt szolgálkat is találunk, de hiányoznak a névsorból a tehetősebbek, akik pedig megerőltetés nélkül áldozhatnának ennyit már csak Debrecen presztizsének kedvéért is.

**A különvonat presztizs kérdést jelent.**

mert milyen szemmel nézzék odafönt a Bocskay sorsát, ha Debrecenben nem akad háromszáz kitaró híve, aki kedvenc csapatáért egy kis áldozatot is tud hozni. Meg kell mutatni, hogy Debrecenben a Bocskay nem a csöcselék csapata, hanem komoly és áldozatkész hívei vannak. A különvonatra való feliratkozás pedig még áldozatot sem jelent, mert egy napot Budapesten kellemesen eltölteni, végignézni a Bocskay—Budai 33, Bástya—Nemzeti és a Ferencváros—Hungária mérkőzéseket, este színházba menni és

**az egész gyorsvonatot, mérközés és villamos-jegyekkel együtt csak 15 pengőbe kerül.**

Aki nem sportember és a mérközésre nem akar menni, szintén igénybe veheti a különvonatot még pedig olcsóbban, mert az utazás oda-vissza csak 11 pengőbe kerül. Nem hihető el, hogy a különvonat szervezőit és rajtuk keresztül Debrecenre az a blamázs érje, hogy az egész akció kudarcot valljon, mert akkor igaza lesz a Bocskay régi vezetőinek, akik nem minden ok nélkül állandóan a debreceni közönségre csak úgy hivatkoztak, mint amely csak kritizálni és követelőzni tud, de áldozatot hozni nem hajlandó. Reméljük, hogy most megtörik a jég és

**a kék sárga zászlócskával feldisített első debreceni különvonat vasárnap reggel elindul Budapestre**

és győzelemtől jókedvű közönséget, a Bocskay családját meglegedetten fogjuk hétfő reggel viszontlátni a debreceni pályaudvaron.

**KÖZGAZDASÁG**

**A terménytözsde.**

Budapest, május 8. A tözsdén évtizedes praksis alapján megszokták már, hogy a prognózis csak a következő 24 órára szól. Rendkívül feltűnőnek és szokatlanok tartották tehát, hogy a Meteorológiai Intézet mai jelentése olyan időjárásí lehetőségekkel is számol, amelyek csak néhány nap múlva következhetnek be. Igaz ugyan, hogy néhány nap múlva itt lesz a fagyos szentek ideje is, mindazáltal csoportokban tárgyaltak a mai szokatlan prognózisról, annál is inkább, mert ez a prognózis megakadályozta az élénkebb üzlet fejlődését. — Akik ugyanis árukinálattal akartak szerepelni, a csapadékos és elég enyhe időjárásra való tekintettel, azok visszavonták áruajánlataikat. Meg akarják ugyanis várni, hogy néhány nap múlva tényleg lesz-e fagyos időjárás. Ilyen körülmények között azután a készáruvásáron alig fejlődött üzlet. A buza és rozs ára nem is változott, a tengeri 10 fillérrel drágult, a zab pedig 20—30 fillérrel olcsóbbodott. A határidőpiacon azonban voltak kisebb áremelkedések is, így például a májusi búzánál, októberi rozsnál és a márciusi rozsnál. Szilárdabb volt ezenkívül a májusi tengeri irányzata is. — A liszt piacon a tegnapi árak vannak érvényben.

**Határidőüzlet előfordult kötése:** Buza: Május 33.82, 86, 88, zárlat 33.88—90. Október 31.46, 44, 58, 52, 56, zárlat 31.56—31.58. Március 30.60, 62, zárlat 30.60—62. — Róz: Május 31.44. Október 27.40, 66, 58, 64, zárlat 27.64—66. Március 29.40 54, 550, zárlat 29.48—52. Tengeri: Május 28.08, 20, 16, zárlat 28.16—28.18. Julius 29.00, zárlat 28.96—29.00.

**Készáruüzlet hivatalos árjegyzései:** Buza: tiszai 77 kg. 34.15—35, 78 kg. 34.55—34.70, 79 kg. 34.85—35.00, 80 kg. 35.00—35.10; felsőtiszai 77 kg. 34—34.20, 78 kg. 34.40—55, 79 kg. 34.70—85, 80 kg. 34.85—34.95. — Pestvidéki rozs 31.40—

31.60, egyéb rozs 31.35—31.50. — Takarmányárpa I. 30.50—31.25, takarmányárpa II. 30.00—30.20. — Tiszai tengeri 28.70—29.00, egyéb tengeri 27.25—28.00. — Zab I. 33.70—34.00, zab II. 33.10—33.40. Korpa 23.75—24.00.

**Valutaárfolyamok.**

Budapest, május 8.  
Angol font 27.85—28.—, Belga frank 79.80—80.10. Cseh korona 16.90—16.98. Dinár 9.98—10.06. Dollár 569.40—571.40. Francia frank 22.55—22.75 Lengyel zloty 64.05—64.35. Német márka 136.60—137.10 Lei 3.50—3.55. Lira 30.05—30.25. Osztrák schilling 80.30—80.65. Svájci frank 110—110.40.

**Hirdetmény**

Van szerencsénk a t. utazóközönséget értesíteni, hogy a Debrecen—Nyirbátori H. É. Vasuton a vonatok folyó évi május hó 15-étől kezdve az alábbi menetrend szerint fognak közlekedni:

- Debrecen Máv. előtérrel indul:
- 2. sz. sinautóvonat naponta 5 ó. 54 perckor.
- 8. sz. sinautó vonat naponta (csak Nyiradonyig közlekedik 5 ó. 33 p.-kor. 4. számú sinautóvonat naponta 12 ó. 15 perckor.
- 6. sz. sinautóvonat naponta 18 ó. 14 perckor.
- 14. sz. vegyesvonat naponta 14 ó. 22 perckor.
- 12. sz. vegyesvonat hétfőn és csütörtökön 4 ó. 90 perckor.

**Nyirbátor állomásról indul:**

- 1. sz. sinautóvonat naponta 7 ó. 55 perckor.
- 3. sz. sinautóvonat naponta 15 ó. 17 perckor.
- 5. sz. sinautóvonat naponta 20 ó. 08 perckor.
- 11. sz. vegyesvonat naponta 3 ó 25 perckor.
- 13. sz. vegyesvonat hétfőn és csütörtökön 15 ó. 38 perckor.

**Nyiradony állomásról indul:**

- 7. sz. sinautóvonat naponta 7 ó. 00 perckor.

**Dr. Vásárhelyi Béla kir. törvényszéki tanácselnök az OFB kiküldött tárgyaló bírójától.**

Szám: 7723/1928.  
OFB.

**Hirdetmény**

Debrecen sz. kir. város megváltási ügyében az Országos Földbirtokrendező Biróság 7723/1928. számú ítéletével a Friedänder Mártontól megváltani rendelt a debreceni 10055. sz. telekkönyvi betétben foglalt és az Ebesen fekvő 83 k. hold 292 négyszögöl területű ingatlanokból a tanyaépületek (lakóépület, cselédlakás, istálló, kocsiszín, sertésöl. góré stb.) kihasználása érdekében a tanyával együtt és akörül mintegy 10 kat. holdból álló kis mértékű gazdaságot alakított.

Ezt azzal a felhívással teszem közhírré, hogy mindazok, akik erre igényt tartanak (kisbirtokosok is jelentkezhetnek) eziránti kérelmüket f. évi június hó 10-éig (a Városháza kiadóhivatal, földszint 9. sz. szoba) adják be.

Debrecen, 1928. év május hó 7.

**Dr. Vásárhelyi Béla sk. kir. törvényszéki tanácselnök.**

**ÉBRESZTŐ- és ZSEBÓRÁK**

nagy választékban, rendkívül olcsó árak, a most megnyitott **WERTHEIMER órák és ékszerész üzletében Csapó ucca 9.** Javítások rendkívül olcsón készülnek

**A felszámolásban levő Debreceni Kereskedelmi Részvénytársaság utolsó végelszámolása.**

Mérleg-számla. Vagyon: Perelt és függő váltók K 26.199.— Váltak K 9.818.50. folyó számlaadások K 13.078.19. Eredmény, mint veszteség K 286.075.90. Összesen K 335.171.59. Teher: Rendes tartalék K 20.000.— Részvénytőke K 150.000.— Fel nem vett osztalék K 70.— Osztalék tartalék K 3.000.— Segélyalap K 425.17. Folyószámlahitelezők K 171.676.42. Összesen K 335.171.59.

Debrecen, 1928 május hó 8.

**A felszámoló bizottság.**



**A bajnokság sorsa és a kiesés kérdése egy pályán tisztázódik vasárnap Budapesten**

**A debreceni különvonat közönsége a legjobb magyar csatársorok játékában gyönyörködhetnek a Ferencváros—Hungária mérkőzésén**

A magyar futball bajnokság izgalmas finise kezdődik vasárnap és ezúttal a vidéki pályák kikapcsolásával Budapestnek jutnak a döntő küzdelmek. Ebből a szempontból elsősorban is az Üllői uti pálya viszi a vezető szerepet, mert a ferencvárosi sporttelepen nem kevesebb, mint három döntő jelentőségű mérkőzést játszanak le.

**A főattrakciót természetesen a Hungária—Ferencváros találkozás jelenti.**

Mintegy negyedszázados rivalizálás lángja lobban fel ezen a mérkőzésen, amelynek érdekessége és izgalma még a válogatott mérkőzéseket is felülmúlja; hiszen a bajnoki címért küzdő csapatok a derbynek a győztese szerzi meg a hegemoniát, amely egyet jelent „a legjobb magyar csapat” fogalmával. A két legjobb magyar csatársor küzdelme, a hetekig tartó hírlapi harcot provokáló

**Konrád—Turay probléma**

most jut el a csattanó befejezéshez, mert Konrád tudományos és művészetté fejlesztett játéka, Turay lendülete és bátorsága két ellentétes stílust mutatnak be, amelyek közül a hasznosabbat a közönség ítélete lesz hivatalosan megállapítani. Míg a két világhírű magyar együttes magasabb célokért küzd, addig

**a Budai 33—Bocskay mérkőzés élet-halál kérdést jelent.**

A véletlen játéka, hogy a Bocskay elsőosztályú mivolta ismét a Budai 33 legyőzéséhez van köve, éppen úgy mint az elmúlt évben az osztályozó mérkő-

zésen, amelyen a Bocskaynak nem sikerült a nagy akadályon tuljutni. Nagy kérdés tehát, hogy ami akkor nem sikerült, vajon most sikerülni fog-e? A Budai 33 csapata még mindig ugyanazon felállásban szerepel, ami nagy előny, mert a játékosok azóta még jobban összeszoktak s ismerik egymás jó és rossz tulajdonságait. A Bocskay akkori csapatából már csak négy játékos őrizte meg helyét (Hübner, Vampetics, Keviczky és Markos) és a többi hét posztra olyan kiváló erők kerültek, mint Fejér, Dettrich, Sághy, Vincze, Seiden, Teleky és Semler. A papíron tehát a Bocskay azóta sokat javult és a nevek alapján nagy csapatát fejlődött. Hogy fogja megállni helyét az új csapat a budaiak ellen, az attól függ, hogy a játékosok milyen hangulatban lesznek és milyen közönséggel lesznek körülvéve. 40.000 ember lesz vasárnap az üllői-uti derbyn és ilyen közönség előtt játszani nem könnyű munka.

**Az ellenesapatnak három tábort fog drukkolni,**

mert ott lesznek a Budai 33 közönségén kívül a Bástya és az Attila drukkerei is, akiknek érdeke, hogy a Bocskay kikapjon és ezáltal csapatuk mentesüljön a kiesés veszélyétől. Már csak ebből a szempontból is szükséges, hogy a döntő ütközet színhelyéről ne hiányozzék a Bocskay közönsége sem, amelynek egy-egy biztató szava friss erőt és bátorságot önt a debreceni fiukba.

Csodálatos dolog azonban, hogy olyan lelkes tábortól, mint amilyen Debrecenben a Bocskaynak van, ne

1928 május 9.

### Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható **STERN** festéküzletében **Piac ucca 10.** Blikával szemben.

ZALOGHAZI ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

F. évi március 31-ig lejárt s ki nem váltott ill. meg nem hosszabbított zálogtárgyak f. hó 24-én délután 3 órakor az Iparhatóság közbenjöttével el fognak árvereztetni. Az árverés napjáig a tárgyak elrendezhetők.

Debreceni Pénzváltó Bank és Zalogkölcsön Részvénytársaság, Debrecen, Hunyadi u. 14.

Egyetlen autótulajdonos vagy sofőr em nélkülözheti a most megjelent

## AUTÓLEXIKONT

Ara művészi kemény vászonkötésben 16 pengő.

Az automobilal, a magyar és a nemzetközi automobilizmussal kapcsolatos technikai ismeretek, mindennemű sport, műszaki, ipari, kereskedelmi szakkérdések, adatok, törvények, rendeletek, adóintézkedések, illetékkiszabások, gyakorlati útmutatások stb. befűrtrendbe sorozott teljes gyűjtemény!

Szerkesztette: Dr. CSÉCSY JÓZSEF. ny. m. kir. minisz. tanácsos.

540 oldalon, 128 illusztrációval.

Ne késlekedjék megvásárlásával, mert csak korlátozott példányszámban jelent meg!

Kapható:

**Hegedűs és Sándor R. T.** könyvkereskedésében. — Telefon 54. szám.

### A debreceniek találkozóhelye!

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

## István Király Szálloda

VI., Podmaniczky ucca 8. sz.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvizszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

### Hölgyek figyelmébe!



## Dalmi kalaposnál

új modellkalapok

Olcsó árak. Férfikalapok tisztítása.

**Püspöki palota II. udvar.**

## Ocska ólomot vesz

Hegedűs és Sándor Rt. könyvnyomdája Piac ucca 49.

## Asztalos műhelyemet áthelyeztem Szent Anna 25.

szám alá, ahol mindennemű bútort, épület- és üzletberendezési munkát a legolcsóbb árban elvállalok.

**SIPOS LÁSZLÓ** épület- és bútorsztalos.

## BERGER festéküzlet

új helyiségében, Csapó u. 16.

a megszokott olcsó áron vásárolhat!

## Nőikalapok

legolcsóbban

## SCHIMMER MÓRNÉ

kalapüzletében

**PIAC UCCA 2. SZÁM** szerezhető be.

## WEINSTOCK HENRIK

BUTORÜZLETÉBEM

elsőrendű

## ebédlők és hálók

nagyon olcsón kaphatók.

## Oltott és darabos mész,

cement, kavics, gipsz, stukatornád, fedélemezek, kőpor, cserép, valamint

**száraz tűzifa és I. o. külföldi porosz és hazai szén**

a legolcsóbb napi árban beszerezhető a

## BARTHA

tűzifa- szén és építkezési anyagtelepén

Debrecen, Ispotály u. 3/b. Telefon 7-85.

## PORTOROSE.

Az olasz Riviera gyönyörű Szézon: áprilistól októberig.

**PALACE HOTEL.** Direkt összeköttetés a gyógyintézetrel, 300 szoba, 60 fürdő, park, tennispálya, pensió ár, teljes ellátás 50 lírártól 130 líráig. — **HOTEL RIVIERA.** Elsőrangú családi ház, 60 szobával, nagy veranda a tengerre, pensió ár 40 lírártól 50 líráig. — **VILLA S. LORENZO.** Kényelmes családi ház, 50 szobával, Istria legnagyobb parkja. Pensió ár 35 lírártól 45 líráig. — A saison alatt strandünnepélyek, hangversenyek, lövészenyék, színház, dancing és mozik. — Különleges kedvezmények nagy családok részére és hosszabb tartózkodás esetén

## Megjelent a legújabb nyári

## VASUTI ÚTMUTATÓ

a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Közli az összes menetrendváltozásokat, gőzhajózáratokat, vasuti díjszabásokat, postajáratokat, autóbusszáratokat, légi-járatokat, fűrdővonatokat, stb. stb.

ARA: 1.60 PENGŐ.

Kapható a főbizományosnál:

**HEGEDŰS ÉS SÁNDOR R. T.**

könyvkereskedésében. — Telefon: 54.

## Cserépkályhák

külföldi Hardtmuth féle nagy választékban raktáron. Átrakást, javítást, tisztítást szak szerűen vállal

## Gönczy Gábor kályhás mester

Csapó ucca 19. Telefon 5-68.

## Természetes Crepp-talpak elpusztíthatatlanok

Ideális legolcsóbb talpak gyermek- és sportcipőkre

A Crepp-talpak könnyűek, végtelül ruganyosak, bámulatosan tartósak, a szőnyeget vagy világos színben tartott padlózatot nem festik.

**Erzékeny, beteg vagy túlságosan kifárasztott lábak részére valóságos jótétemény!**

A természetes Crepp-talpak iránt egyre nagyobb az érdeklődés.

A Crepp-talpakra vonatkozó felvilágosító füzetek ingyen küldetnek meg. Rendelési cím: Reklama-Depot, Hamburg 36, Neuer Wall 26-28.

## REGÉNY

GYP:

16

## AZ ÖRÖK BAKFIS

Sylvanette a maga részéről vidáman fogja fel ezt a helyzetet. Sőt tulvidáman az öreg hölgy véleménye szerint, akit ez a nemtörődomség keresztleányának az szemponjtjából kissé nyugtalanít. Hiába mondja magszemponjtjából, hogy ha a kis Sannoyné még csak a legártatlágában, hogy ha a maga szemére vethetné, az egész város tudna róla, — ez a majdnem teljes bizonyosság nem nyugtatja meg egészen.

Ma például úgy találja, hogy a fiatal asszony eleve-nőbb, mint rendszeren. Ez kissé bántja. És önkéntelenül megkérdezi:

— Mit csinálsz ma, kicsikém?

— Hát maga, keresztanyám?

A marquisné azt hiszi, hogy Sannoyné kitér a kérdés elől. Majd így szól:

— Talán indiszkrét voltam?

— Indiszkrét?

— Igen... mert nem felelsz.

— Azért nem feleltem, keresztanyám, mert mielőtt azt mondtam volna, hogy szeretném magát meg-látogatni, tudni akartam, hazamegy-e.

— Egyenest hazamegyek... Nem akarsz velem jönni?

— Hát kotillonkellékeim?

— Igaz!... így hát később!

— Hadd ültessem kocsiba... Miután az öreg hölgyet elhelyezte hintájában, szép és elegáns, de divatjamult hintájában, a vicomte-né visszatér a sátrakkhoz. És mialatt összeszedi mind a sárga papírból készült nagy napokat, nagy fekete szí-vekket, baltákat, ezüstpapírral burkolt hatalmas kul-csokat s óriási tilinkókat, mellette megszólal egy hang:

— Megengedi, hogy mindezt elvinni segítsek?

Saulxures az, aki nevetve látja, hogy meg van ra-kadva ezekkel a nagy dolgokkal.

— Ó — mondja a fiatal asszony —, épp most váltam el anyjától!

— Szegény anyám! Ki sem lehet mondani, meny-nyire örül, hogy megint itthon vagyok!

— Igen!... Nos, éppen e tekintetben majdnem bakot löttem az imént! Igazán majdnem bakot löttem!

— ...

— Miért mondja keresztanyának, anélkül, hogy bárkinek is szólna, hogy Grandchampsban ebédel, holott nem ebédel ott?

— Teringettél!... Anyám tudja...

— Semmit sem tud! Azonnal megértettem, hogy nem szabad semmit sem mondanom... vagy legalább is emlékezniem kell arra, hogy csüörtötökön csakugyan Grandchampsban ebédel.

— Maga drága!

— Semmi!... De vigyázzon, mert keresztanya előbb-utóbb rájön...

— Mire?

— Nos, hogy maga... hogy Livryék kibérelték Jolie-Fontaine-t, hogy az ezredes nem ér rá gyakran kimenni... ez az egész.

— És úgy véli, hogy ez elég ahhoz, hogy anyá-mnak kinyiljanak szemei?

— Igen.

— Így hát mi a teendő, hogy semmit se tudjon meg?

— Bizony nehéznek látom, hogy ne tudjon meg semmit, annál inkább, mert magát ismervén, gondolnia kell...

— Igen... Vén gonosztévő vagyok! Ugy-e ma-gára is ezt a benyomást teszem, kis Nette?

— Istenem... azt hiszem, hogy szereti azt tenni, amihez kedve van, de azt is hiszem, hogy igaza van...

— Igazán azt gondolja, amit mond?

— Nem mindig mondom azt, amit gondolok, de mindig azt gondolom, amit mondok.

— Helyes!... Így hát nem utál egy olyan alakot, mint én?

— Éppen nem!... Azt találom, hogy az élet nem elég fura magában véve, semhogy ne igyekezzünk azt felvidítani, ha lehet.

— Mindig ezt tettem!

— Tudom, tudom! — mondja nevetve Sannoyné.

— És keresztanya is tudja.

— Azt hiszi, hogy mindent tud?

— Bizony majdnem mindent... Tíz év óta, mióta

férjhez mentem, elmesélte nekem ama kalandjait, ame-lyeket nem ismertem és kikérdezett, hogy megtudja azokat, amelyeket nem ismert... Ó, nem szigorú és hajthatatlan anya... Nem bizony!

— Elragadó anya! De mégsem tudom magamnak megmagyarázni, miért fogta fel olyan tragikusan ezt a históriát...

— Ugyan! Hallgasson ide! Maga nem volt nagyon megnyugtató, mikor most egy éve elutazott!... Sír-almas ábrázata volt, kedves André és jól megérttem sze-gény keresztanya nyugtalanokodását.

— Igen... de hiszen mind ennek vége! Hiszen megvedtettem...

— Ó, ó! nem egészen, hiszen hazaérkezése óta...

— Ujra kezdődött, azt akarja mondani? Igen, csakhogy ami regény volt... Miért nevet?

— A „regény” szó az „ezredesnére” vonatkoz-tatva, ahogy a rettenetes anorync-i ordonánc mondja, aki néha üzeneteket hoz Livryntől...

— Maga nevezte meg!

— Kit? Livrynt... Ó, talán izléstelennek ta-lálja ezt?

— Nem, nem!... kicsi Nette... Most tudom, kicsi Nette... Most tudom, hogy Livryné... „Ma-thilde” a tisztek, sőt a legénység számára is, vajmi könnyen meghódítható... De bocsánat, hogy olyan társaságba vezetem, amely...

— Amelyet ismerek, kedves André, talán éppoly jól, mint maga! Hallom Henry, Gaston, Bréhat és az-előtt a maga beszélgetéseit is! Nem nagyon feszélyezik magukat előttem... És alapjában jól teszik!... éppen nem ütközöm meg rajta és tanulok belőle... Én nem vagyok asszony... a nagyoknak unokanővére, a ki-csinyeknek nénikeje vagyok...

— Hát nekem, aki nem vagyok rokona?

— Magának nővére vagyok!

— Kedves, hogy ezt mondja!

— Nem, ez nem kedves, csak igaz, ez az egész!

Legrégibb emlékeimben úgy él a maga anyja és az-én anyám között, mint egy nagy fiu, aki fáradhatat-lanul szives a kis leány iránt, pedig ez kiállhatatlan és izgága, mászik, kioldja nyakkendőjét, öszeborsolja ha-ját... Később bizalmasom, tanácsadóm lett...

(Folytatása következik.)

